ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Příhody a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce nezl. V. K., zastoupeného matkou G. K., právně zastoupeného JUDr. Liborem Fiedlerem, advokátem v Nymburce, Palackého 223/5, 288 02 Nymburk proti žalovanému Ministerstvu vnitra, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí ze dne 13. 2. 2003, čj. OAM-3216/VL-09-P05-2002, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 10. 2003, čj. 47 Az 446/2003-24

takto:

I. **Kasační stížnost se zamítá.**

II. **Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

III. **Žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.**

IV. **Odměna advokáta žalobce JUDr. Libora Fiedlera se určuje částkou 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.**

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 2. 2003, čj. OAM-3216/VL-09-P05-2002, žalobci nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb. Žalovaný současně rozhodl, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona.

Toto rozhodnutí žalobce prostřednictvím své zákonné zástupkyně, napadl žalobou u Krajského soudu v Praze; namítal v obecné rovině vady řízení spočívající v tom, že správní orgán v řízení porušil ustanovení správního řádu (konkrétně ustanovení § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 33 odst. 2, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu), a nesprávné právní posouzení podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona

o azylu a podmínek pro překážku vycestování. Krajský soud v Praze žalobce vyzval k tomu, aby žalobní body konkretizoval tak, aby z nich bylo patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje výrok napadeného rozhodnutí za nezákonný.

V doplnění žaloby žalobce ohledně namítaných vad řízení opět toliko parafrázoval ustanovení § 3 odst. 3 a § 32 odst. 1 správního řádu; konkretizaci ohledně procesních námitek tedy neprovedl. Své žalobní tvrzení doplnil ohledně námitky týkající se neudělení azylu podle § 12 zákona o azylu. V tomto rozsahu krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného přezkoumal, nenašel pochybení a žalobu rozsudkem ze dne 30. 10. 2003, čj. 47 Az 446/2003-24, zamítl.

Rozsudek krajského soudu žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl dne 31. 12. 2003 kasační stížností. Nejdřív namítl, že žalovaný ve správním řízení porušil ustanovení § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1 správního řádu a ustanovení § 12 zákona o azylu. Další námitka směřovala proti tomu, že krajský soud o žalobě rozhodl bez nařízení jednání. Požádal také o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V dalším podání, které bylo krajskému soudu doručeno dne 27. 4. 2004, stěžovatel požádal o ustanovení právního zástupce. Jeho žádosti krajský soud vyhověl a usnesením ze dne 3. 5. 2004, čj. 47 Az 446/2003-41, stěžovateli ustanovil zástupcem advokáta JUDr. Libora Fiedlera. Toho pak soud vyzval k doplnění kasační stížnosti. Advokát poté v podání ze dne 23. 6. 2004 uvedl, že výrok o neudělení azylu podle § 12 a 13 zákona o azylu byl učiněn na základě provedených důkazů a v rozhodnutí žalovaného i v rozhodnutí krajského soudu byl řádně zdůvodněn. Nebylo tomu tak ale v případě výroku o neudělení humanitárního azylu; tento výrok žalovaný odůvodnil nedostatečně bez odkazu na konkrétní skutková zjištění. Stěžovatel je přitom nezletilým dítětem a krajský soud i správní orgán se vzhledem k jeho věku, ekonomické situaci jeho rodičů a situaci na Ukrajině měl podrobněji zabývat možností udělit humanitární azyl.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatelka chráněna před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku; takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatelky žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném

účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Namítal-li stěžovatel vady řízení spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], jde o námitku, kterou stěžovatel v žalobě neuplatnil, resp. uplatnil ji sice formálně, nicméně k výzvě soudu ji nezkonkretizoval (neodstranil vadu), což způsobilo, že se jí soud nemohl zabýval, neboť nebyla žalobním bodem. Sluší se poznamenat, že žalobní body [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] musí obsahovat jak právní, tak zpravidla i skutkové důvody, pro které považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí správního orgánu za nezákonné nebo nicotné. Pokud konkrétní skutková tvrzení žaloba postrádala a žalobce vzdor výzvě a poučení soudu nijak nereagoval a vadu neodstranil, nezbývá krajskému soudu, než takové podání odmítnout, resp. se jím v této části nezabývat.

Z pohledu přezkumu kasačním soudem jsou namítané vady řízení novým právním důvodem, který stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Takový důvod kasační stížnosti je nepřípustný (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Nelze tak namítat v kasační stížnosti vady řízení před správním orgánem, byla-li u krajského soudu tvrzena toliko hmotněprávní nezákonnost. V rozsuzované věci je pak tímto nepřípustným jiným právním důvodem tvrzené porušení ustanovení § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1 správního řádu. Stejný osud musí postihnout i námitku týkající se neudělení humanitárního azylu. Proti neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu totiž stěžovatel v žalobním řízení nebrojil, ačkoli mu v tom nic nebránilo. I tento důvod kasační stížnosti je tedy podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustný.

Nejvyšší správní soud se poté zabýval stížním bodem brojícím proti tomu, že krajský soud ve věci rozhodl bez přítomnosti žalobce; krajský soud dal přitom za pravdu žalovanému, aniž ověřil skutečnosti, které žalobce tvrdil [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s – nepřezkoumatelnost spočívající v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé].

Krajský soud se namítané vady nedopustil; soud totiž může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže s tím účastníci souhlasí (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). V projednávaném případě krajský soud stěžovatele usnesením ze dne 28. 4. 2003, které bylo stěžovateli doručeno dne 9. 5. 2004, mj. požádal, aby ve lhůtě dvou týdnů sdělil, zda souhlasí s tím, aby bylo ve věci rozhodnuto bez nařízení jednání. Poučil jej také o tom, že nevyjádří-li ve stanovené lhůtě s takovým projednáním věci svůj nesouhlas, má se za to, že s tímto postupem souhlasí. Stěžovatel svůj nesouhlas s navrženým postupem ve stanovené lhůtě, ani kdykoli později, nevyjádřil. Žalovaný přitom se záměrem soudu věc projednat bez nařízení jednání výslovně souhlasil.

Nejvyšší správní soud si je plně vědom své dosavadní judikatury týkající se toho, že „*cizinec v řízení o azylu musí být o právu vyjádřit se k možnosti rozhodnout o věci samé bez jednání (§ 51 s. ř. s.) poučen v jazyce, jemuž rozumí*“ (rozsudek ze dne 18. 9. 2003, čj. 5 Azs 5/2003-33, publikováno pod č. 59/2004 Sb. NSS). Ve tomto světle

proto také hodnotil, zda stěžovatel, resp. jeho zákonná zástupkyně, výzvě soudu učiněné v českém jazyce porozuměla.

Shora citovaným usnesením krajský soud stěžovatele kromě vyjádření se k záměru krajského soudu věc rozhodnout bez nařízení jednání, vyzval také ke konkretizaci žalobních bodů. Na tuto výzvu stěžovatel reagoval podáním ze dne 14. 5. 2003 sepsaném v českém jazyce; některé z žalobních bodů dále doplnil a rozvedl. Není proto důvodu pochybovat o tom, že by stěžovatel výzvě učiněné v českém jazyce neporozuměl.

Nejvyšší správní soud přípustnou stížní námitku posoudil jako nedůvodnou. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné jiné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly. Při rozhodování o odměně zástupce stěžovatele se Nejvyšší správní soud řídil ustanoveními § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a), d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a přiznal zástupci stěžovatelek 2000 Kč odměny za dva úkony právní služby a 150 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. ledna 2005

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu